

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.006.02.2015

P/15/041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/041 – Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Andrzej Os, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94202 z dnia 27 kwietnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku (dalej: „RDLP”), ul. Ks. Franciszka Rogaczewskiego 9/19, 80-804 Gdańsk.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Szramka, Dyrektor RDLP – od 4 kwietnia 2014 r. Zbigniew Kaczmarczyk, Dyrektor RDLP od 28 września 2009 r. do 3 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, wykorzystanie broni przez Straż Leśną oraz organizację i nadzór Dyrektora RDLP nad tymi działaniami w latach 2014-2015 (do 30 czerwca).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie:

- spełnianie przez strażników leśnych wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych, w zakresie dostępu do broni palnej;
- udokumentowanie przydziału broni strażnikom leśnym;
- zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego i przeprowadzanie dwa razy do roku treningów, pozwalających na utrzymanie i doskonalenie przez strażników leśnych umiejętności strzeleckich;
- wykorzystywanie broni służbowej przez strażników leśnych w sposób uprawniony;
- warunki przechowywania i zabezpieczanie broni Straży Leśnej przed utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych;
- przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego i ewidencyjnego oraz warunków przechowywania broni.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- wyposażenia strażników leśnych w sposób uniemożliwiający wybór środka przymusu bezpośredniego odpowiedniego do potrzeb;
- nieprzypisania jednostki broni funkcjonariuszowi Straży Leśnej.

Niezależnie od powyższej oceny NIK zwraca uwagę, że sprawozdania z treningu strzeleckiego powinny obejmować wyniki strzelań, które wskazywałyby na stan wyszkolenia i ewentualne potrzeby szkoleniowe strażników leśnych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Uzbrojenie Straży Leśnej

Opis stanu
faktycznego

Straż Leśna została utworzona na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o lasach² i funkcjonowała w oparciu o tę ustawę, inne powszechnie obowiązujące akty prawa, a także dwa zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (dalej: „DGLP”) – wprowadzające organizację i zakres działania posterunków Straży Leśnej³ oraz w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez Lasy Państwowe⁴. Według stanu na 30 czerwca 2015 r. na terenie RDLP zatrudnionych było 38 strażników leśnych.

Dyrektor RDLP 2 lipca 2014 r. ustalił Regulamin organizacyjny biura RDLP⁵.

Podstawę dostępu do broni przez strażników leśnych stanowią przepisy art. 47 ust. 2 i 4 ustawy o lasach. Warunki i okoliczności legalnego użycia lub wykorzystania broni i środków przymusu bezpośredniego określają przepisy ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej⁶.

(dowód: akta kontroli str. 6-76, 254-255)

1.1. Koncepcja, normatyw i stan faktyczny wyposażenia Straży Leśnej w broń i środki przymusu bezpośredniego

DGLP w § 26 załącznika nr 1 do zarządzenia wprowadzającego organizację i zakres działania posterunków Straży Leśnej określił, że w skład niezbędnego do wykonywania zadań służbowych, podstawowego wyposażenia strażnika leśnego, wchodzi broń palna krótka i amunicja do tej broni, broń gazowa i ręczny miotacz gazu. Wyposażenie strażników leśnych w inne przedmioty, niewymienione w zarządzeniu, ustala nadleśniczy.

W broń, amunicję i środki przymusu bezpośredniego strażników leśnych zaopatrywali nadleśniczy.

(dowód: akta kontroli str. 57, 352)

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. Straż Leśna w RDLP posiadała 41 sztuk broni palnej krótkiej, dwie strzelby gładkolufowe, jeden paralizator, 32 ręczne miotacze gazu, sześć pałek służbowych i 42 sztuki kajdanek.

(dowód: akta kontroli str. 254, 255)

Pismem z 12 sierpnia 2013 r. (GI.S-2502-9/13) DGLP polecił wstrzymać się od zakupu paralizatorów z uwagi m. in. na brak przeszkolenia strażników leśnych. Szkolenie z posługiwania się paralizatorem elektrycznym RDLP zorganizowała w maju 2014 r. Nadleśnictwo Gdańsk zakupiło jeden paralizator w 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 133-140, 308, 309, 352, 353)

² Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r. poz. 1153 ze zm.).

³ Zarządzenie nr 45 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie określenia organizacji i zakresu działania posterunków Straży Leśnej w nadleśnictwach i grup interwencyjnych Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych.

⁴ Zarządzenie nr 45 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną.

⁵ Zarządzenie nr 22/2014 Dyrektora RDLP z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie ustalenia treści Regulaminu organizacyjnego biura Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku.

⁶ Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 628 ze zm.).

1.2. Faktyczne wyposażenie strażników leśnych w broń i środki przymusu bezpośredniego

Na dzień 30 czerwca 2015 r. zatrudnionych było 38 strażników leśnych. Wszyscy strażnicy mieli dostęp do broni służbowej.

Strażnik Leśny, aby otrzymać prawo do posługiwania się bronią palną i środkami przymusu bezpośredniego musiał:

- spełniać wymogi określone w art. 45 ust. 2 ustawy o lasach;
- ukończyć centralne szkolenie dla kandydatów i zdać z wynikiem pozytywnym egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią⁷;
- przedstawić pozytywne orzeczenie z badań lekarskich i psychologicznych, wydanych przez upoważnionych lekarza i psychologa, potwierdzających że może dysponować bronią, na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji⁸;
(dowód: akta kontroli str. 66, 67)

W wyniku badania próby kontrolnej 15 funkcjonariuszy posiadających broń służbową, ustalono, że wszyscy:

- spełniali wymogi określone w art. 45 ust. 2 ustawy o lasach, tzn. posiadali obywatelstwo polskie, pełnię praw cywilnych i obywatelskich, ukończyli 21 lat, posiadali odpowiednie kwalifikacje zawodowe, cieszyli się nienaganną opinią; posiadali odpowiedni stan zdrowia, nie byli karani sądownie;
- ukończyli centralne szkolenie dla kandydatów i zdali z wynikiem pozytywnym egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią;
- posiadali pozytywne orzeczenia z badań lekarskich i psychologicznych, wydanych przez upoważnionych lekarza i psychologa, potwierdzających że mogą dysponować bronią, na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji.

(dowód: akta kontroli str. 419-448)

W jednym przypadku dwóch strażników używało tej samej jednostki, co formalnie zostało zmienione przez nadleśniczego w trakcie kontroli (10 czerwca 2015 r.) przypisaniem broni jednemu z tych strażników. W pozostałych przypadkach strażnikom leśnym została przypisana jednostka broni oznaczona numerem. Przed pisemnym przydzieleniem broni poszczególne jednostki były przydzielane tym samym strażnikom.

(dowód: akta kontroli str. 254, 255, 419-448)

Przed wydaniem funkcjonariuszowi broni palnej była ona sprawdzana pod względem technicznym (w szczególności czy była sprawna) i stanu ukompletowania (dodatkowe wyposażenie: kabura, magazynki, amunicja itp.).

(dowód: akta kontroli str. 290)

Broń, amunicja i środki przymusu bezpośredniego w RDLP były pobierane na czas pełnienia służby lub szkolenia i zdawane do magazynu broni po ich zakończeniu lub przechowywane w miejscu zamieszkania, jeśli odpowiednią zgodę wyraził nadleśniczy⁹.

(dowód: akta kontroli str. 419-448)

Strażnicy leśni dostawali do służby broń w zależności od rodzaju wykonywanych zadań – do codziennej służby wydawana była broń krótka wraz z amunicją do

⁷ § 6 ust. 1 załącznika nr 1 do zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez Lasy Państwowe.

⁸ § 6 ust. 2 załącznika nr 1 do zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez Lasy Państwowe.

⁹ § 16 ust. 2 załącznika nr 1 do zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez Lasy Państwowe.

załadowania dwóch magazynków. W broń długą były wyposażone tylko dwa posterunki Straży Leśnej. Nadleśniczy podjęli decyzję o zakupie tej broni z uwagi na przypadki ukrywania się w lasach przestępców lub podejmowania działań przeciwko zorganizowanym grupom przestępczym. O wyposażeniu strażnika leśnego w środki przymusu bezpośredniego decydował nadleśniczy, po zasięgnięciu opinii komendanta posterunku.

(dowód: akta kontroli str. 288, 289)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności RDLP w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dwa posterunki straży leśnej¹⁰ nie zostały wyposażone w ręczne miotacze gazu, a dziewięciu spośród 13 kontrolowanych strażników z innych posterunków nie pobierało ich do służby w kontrolowanym okresie. Ośmiu z 15 kontrolowanych strażników nie pobierało do służby żadnego środka przymusu bezpośredniego.

(dowód: akta kontroli str. 254, 255, 419-448)

Dyrektor RDLP wyjaśnił, że wyposażenie strażnika w ręczny miotacz gazu jest nieobowiązkowe oraz, że w związku z nieprzydatnością miotaczy, po utylizacji, nie podjęto decyzji o zakupie nowych.

(dowód: akta kontroli str. 339, 340, 254, 255, 419-448)

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Niewyposażenie strażników leśnych w ręczny miotacz gazu jest niezgodne z § 26 ust. 1 pkt 1 załącznika nr 1¹¹ do zarządzenia w sprawie określenia organizacji i zakres działania posterunków Straży Leśnej w nadleśnictwach oraz grup interwencyjnych Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych, w myśl którego w skład niezbędnego do wykonywania zadań służbowych, podstawowego wyposażenia strażnika leśnego, wchodzi m. in. ręczny miotacz gazu.

(dowód: akta kontroli str. 57)

Ponadto zgodnie z § 2 załącznika nr 2 do zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez Lasy Państwowe strażnicy mają prawo użyć broni palnej bojowej, jeżeli zastosowanie środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej, pałki służbowej, ręcznego miotacza gazu, kajdanek i psa służbowego okaże się niewystarczające.

(dowód: akta kontroli str. 71)

Niewyposażenie strażników w środki przymusu bezpośredniego powoduje, że są oni nieadekwatnie przygotowani do pełnienia służby, a jedyną alternatywą dla użycia broni palnej jest siła fizyczna strażnika.

2. Jednemu funkcjonariuszowi Straży Leśnej¹² nie przypisano jednostki broni.

(dowód: akta kontroli str. 421-424)

W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego¹³ przydziału broni i środków przymusu bezpośredniego w nadleśnictwie dokonuje, w formie pisemnej, kierujący jednostką.

Nadleśniczy 14 maja 2014 r. wydał zarządzenie, w którym stwierdził, że

¹⁰ Elbląg i Kartuzy.

¹¹ Organizacja i zakres działania posterunków straży leśnej w nadleśnictwach oraz grup interwencyjnych straży leśnej w regionalnych dyrekcjach lasów państwowych.

¹² Posterunek Straży Leśnej w Nadleśnictwie Lipusz.

¹³ Dz. U. z 2014 r. nr 93.

przydziela broń palną, amunicję oraz środki przymusu bezpośredniego wymienionym imiennie funkcjonariuszom. Zarządzenie nie wskazało jednak które jednostki broni (identyfikowane numerem) przedzielono poszczególnym funkcjonariuszom, a nadleśnictwo było wyposażone w kontrolowanym okresie w dwie jednostki broni, podczas gdy zatrudniało trzech strażników leśnych.

Dyrektor RDLP wyjaśnił, że w Nadleśnictwie Lipusz zwiększono obsadę posterunku z dwóch do trzech strażników. W 2015 r. przydzielono broń dwóm strażnikom, a trzeci otrzyma broń po jej przejęciu od innego nadleśnictwa.

Tym samym jeden strażnik po 10 czerwca 2015 r. nie posiadał przydzielonej broni.

(dowód: akta kontroli str. 343, 344)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wyposażenie Straży Leśnej w broń i inne środki przymusu bezpośredniego.

2. System szkolenia strzeleckiego Straży Leśnej, w tym stan bazy szkoleniowej

2.1. System szkolenia strzeleckiego

Opis stanu
faktycznego

Od 20 listopada 2008 r. w RDLP obowiązywały „Szczegółowe zasady szkolenia kandydatów do pracy w Straży Leśnej i strażników leśnych”, stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia nr 90 DGLP z dnia 20 listopada 2008 r., w których uregulowane zostały m.in. kwestie dotyczące centralnego kursu dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej obejmującego naukę o broni, szkolenie strzeleckie i egzamin oraz szkoleń doskonalących, w tym w zakresie treningu strzeleckiego, organizowanych przez RDLP.

Zgodnie z § 3 ww. zasad, na szczeblu regionalnym prowadzi się szkolenia doskonalące dla wszystkich strażników leśnych z terenu RDLP, organizowane przez RDLP przynajmniej raz w roku. Programy szkolenia powinny obejmować m. in. trening strzelecki. Za opracowanie programów szkoleń odpowiedzialni byli dyrektorzy RDLP (§ 6 ww. zasad).

(dowód: akta kontroli str. 61, 64)

Strażnicy leśni przed dopuszczeniem do pełnienia służby z bronią palną przechodzili centralny kurs podstawowy, zakończony egzaminem. Każdego roku funkcjonariusze doskonalili również umiejętności strzeleckie w czasie treningu, który obejmował m.in. budowę i sposób postępowania z bronią oraz doskonalenie umiejętności posługiwania się nią.

(dowód: akta kontroli str. 419-448, 141-180)

Na lata 2014-2015 (I półrocze) zaplanowano trzy treningi strzeleckie dla strażników leśnych¹⁴. W kontrolowanym okresie odbyły się wszystkie zaplanowane strzelania programowe – dwa w 2014 r. i jedno w 2015 r. W 2015 r. odbył się także jeden trening instruktorów i sędziów strzeleckich z terenu RDLP. Każdy strażnik leśny, posiadający dostęp do broni, w badanym okresie miał możliwość uczestnictwa trzykrotnie w strzelaniach – w maju i listopadzie 2014 r. oraz czerwcu 2015 r. Frekwencja na treningach strzeleckich wyniosła odpowiednio: 83,7%, 86,5% oraz 84,2%. W treningach oddano po 28, 50 i 100 strzałów. Uczestnictwo strażników leśnych w treningu potwierdzone zostało podpisem na liście obecności.

¹⁴ Dwa w 2014 r. i trzy w 2015 r. wg regionalnych planów szkoleń za odpowiednie okresy.

Treningi strzeleckie dla strażników leśnych zostały poprzedzone opracowaniem konspektów, a po treningu były sporządzane sprawozdania. W konspektach określono organizację, metody, przebieg i czas zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 121-132, 419-448)

Konspekt treningu z maja 2014 r. i czerwca 2015 r. nie zawierał kryteriów oceny strzelań, a sprawozdanie z treningu z listopada 2014 r. nie zawierało ocen umiejętności strzeleckich.

Dyrektor RDLP wyjaśnił, że w RDLP przeprowadzono treningi strzeleckie, a nie egzaminy sprawdzające umiejętności strzeleckie oraz, że w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (dalej: „PGL LP”) nie opracowano jednolitego systemu i programu szkolenia dla pracowników Straży Leśnej, który obowiązywałby we wszystkich jednostkach organizacyjnych i opisywał program szkolenia strzeleckiego w tym m. in. ocenę umiejętności strzeleckich. W przypadku wprowadzenia w PGL LP obowiązku oceniania umiejętności strzeleckich na treningu, na podstawie opracowanych kryteriów, konspekty treningów zostaną o nie uzupełnione.

(dowód: akta kontroli str. 349, 350)

Amunicja wykorzystana do odbycia strzelania w 2014 r., została rozliczona w książkach wydania i przyjęcia broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego oraz protokołach przyjęcia i zużycia amunicji.

(dowód: akta kontroli str. 264-281)

2.2. Baza szkolenia strzeleckiego

W badanym okresie RDLP nie posiadała własnej strzelnicy. Do przeprowadzenia szkoleń strzeleckich wykorzystywano strzelnicę sportowo-myśliwską w Lubiewie Gdańskim¹⁵ na podstawie umów o przeprowadzenie zadania szkoleniowego, strzelnicę sportowo-myśliwską w Bietowie koło Lubichowa na podstawie porozumienia ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa „Koło” oraz strzelnicę Komendy Powiatowej Policji w Kartuzach na podstawie porozumienia z Komendantem Wojewódzkim Policji w Gdańsku.

Dyrektor RDLP przed treningiem dysponował dokumentacją obu strzelnic myśliwskich w zakresie dopuszczenia ich do eksploatacji¹⁶. W przypadku strzelnicy policyjnej RDLP uzyskiwała wgląd do atestu przed przeprowadzonym treningiem.

W kontrolowanym okresie wykorzystanie strzelnic kosztowało RDLP 11 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 80-120, 263, 358, 359)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że trening strzelecki to bardzo ważny element wyszkolenia strażnika leśnego, podwyższania umiejętności oraz kształtowania odpowiednich nawyków bezpiecznego i sprawnego obchodzenia się z bronią palną. Jednak aby móc ocenić stan umiejętności strzeleckich i ewentualne dodatkowe potrzeby szkoleniowe niezbędne są dane dotyczące celności oddawanych strzałów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie szkolenie strzeleckie funkcjonariuszy Straży Leśnej.

Ocena częściowa

¹⁵ Ogólnodostępna strzelnica, na której prowadzone są profesjonalne, odpłatne szkolenie strzeleckie.

¹⁶ Odnosnie strzelnicy w Lubiewie Gdańskim: decyzja Wójty Gminy Kolbudy z 19.06.2008 r. zatwierdzająca regulamin strzelnicy, regulamin strzelnicy oraz tzw. atest strzelnicy podpisany 14 października 2014 r. przez właściciela, trzech instruktorów strzelectwa i inspektora budowlanego; odnośnie strzelnicy w Bietowie: decyzja Urzędu Gminy Lubichowo z 18.04.2000 r. zatwierdzająca projekt budowlany strzelnicy, decyzja Wójty Gminy Lubichowo z 12.08.2004 r. zatwierdzająca regulamin strzelnicy, regulamin strzelnicy, protokół kontroli strzelnicy przeprowadzonej 09.06.2004 r. przez funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku w zakresie przestrzegania przepisów w sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic.

Opis stanu
faktycznego

3. Wykorzystanie broni służbowej strażników leśnych

Strażnicy często pełnili służbę z bronią, o pobraniu której decydował komendant posterunku m. in. w celu dokonania zasadzki, ujęcia kłusownika, działań przeciwko grupom przestępczym. Strażnicy nie byli natomiast wyposażeni w broń m. in. w czasie patrolowania zagrożenia pożarowego lasu.

W kontrolowanym okresie miało miejsce siedem przypadków wykorzystania broni, w których oddano 14 strzałów. W 2014 r. oddano 12 strzałów alarmowych przez strażników leśnych z posterunków w nadleśnictwach Gdańsk i Kartuzy. Podstawą użycia broni był art. 47 ust. 4 ustawy o lasach oraz art. 47 pkt 3 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej tj. konieczność zaalarmowania pozostałych strażników uczestniczących w działaniach w czasie akcji przeciwko osobom nielegalnie pozyskującym bursztyn oraz jeżdżącym w lesie motocyklami i quadami.

Ponadto w 2014 r. i półroczu 2015 r. oddano po jednym strzale w celu dobicia rannego zwierzęcia. Podstawą użycia broni był art. 47 ust. 4 ustawy o lasach oraz art. 47 pkt 5 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

(dowód: akta kontroli str. 245-251)

Użycie broni zostało udokumentowane w notatkach służbowych strażników.

(dowód: akta kontroli str. 355)

W działalności RDLP w zakresie wykorzystania broni służbowej strażników leśnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie broni służbowej przez Strażników Leśnych.

4. Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni Straży Leśnej

Opis stanu
faktycznego

4.1. Przechowywanie broni i zabezpieczenie broni

Broń, amunicja i środki przymusu bezpośredniego w RDLP przechowane były w piętnastu magazynach broni, zlokalizowanych w posterunkach Straży Leśnej.

(dowód: akta kontroli str. 231-244)

Wszystkie magazyny zostały skontrolowane pod kątem spełniania wymogów określonych w ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego¹⁷ w tym. m. in.: instalację alarmową, szafy metalowe lub sejfy zamykane na zamki atestowane i przystosowane do plombowania, drzwi wejściowe metalowe lub obite blachą stalową, posiadające blokadę przeciwwyważeniową, zamknięcie na co najmniej dwa zamki atestowane i zasuwę drzwiową zamykaną na kłódkę atestowaną przystosowaną do plombowania.

Kontrole przeprowadziły komisje powołane przez nadleśniczych, w skład których wchodził przedstawiciel komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce położenia broni.

(dowód: akta kontroli str. 376-418)

Wymagania dotyczące magazynów zostały zmienione rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania

¹⁷ Dz. U. z 2002 r. nr 134, poz. 1138.

i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego¹⁸.

Spełnianie warunków przechowywania broni w zmienionym stanie prawnym zostało potwierdzone w trzech¹⁹ z 15 nadleśnictw²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 384, 385, 403, 404, 412, 413)

Broń w RDLP wydawana była na czas pełnienia służby lub szkolenia i zdawana do magazynu broni po ich zakończeniu, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za pisemną zgodą nadleśniczego²¹, broń, amunicja i środki przymusu bezpośredniego były przechowywane w mieszkaniu strażnika.

(dowód: akta kontroli str. 257-260, 294, 419-448)

Wydawanie i zdawanie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego odnotowywane było w książkach wydania i przyjęcia zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach do ww. rozporządzeń. W książkach tych wskazywano nazwę broni, jej serię i numer, ilość amunicji, wyposażenie dodatkowe i pozostały sprzęt.

(dowód: akta kontroli str. 261)

W okresie objętym kontrolą nie było przypadków utraty broni przez Straż Leśną.

(dowód: akta kontroli str. 12)

4.2. Kontrola broni

Warunki przechowywania broni przez Straż Leśną kontrolowane były przez Dyrektora RDLP i nadleśniczych, również przy pomocy funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

W przypadku zgody nadleśniczego na przechowywanie broni w miejscu zamieszkania zostały przeprowadzone kontrole spełniania warunków technicznych przechowywania broni i amunicji w tym miejscu, które przeprowadziły komisje powoływana przez nadleśniczych²².

(dowód: akta kontroli str. 257-260)

GDLP²³ nałożył na Dyrektorów RDLP obowiązek przeprowadzenia w nadzorowanych nadleśnictwach kontroli w zakresie sposobu przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodność stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów dotyczących uzbrojenia. W 2014 – 2015 (I półrocze) przeprowadzono osiem kontroli²⁴, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁸ Dz. U. z 2014 r. poz. 936.

¹⁹ Zgodnie z § 12 pkt 1 rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz.U. z 2014 poz. 1224) podmioty posiadające broń i amunicję, które uzyskały pozwolenie na broń wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, dostosują sposób przechowywania broni i amunicji do wymogów, w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

²⁰ Lubichowo, Strzebielino i Gdańsk.

²¹ Zgody nadleśniczych dotyczyły 12 strażników w 2014 r. i 11 w 2015 r.

²² § 19 „Instrukcji w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP oraz sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej”, w kształcie nadanym zarządzeniem nr 23 DGLP z dnia 5 kwietnia 2005 r. zmieniającym zarządzenie nr 45 DGLP z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną.

²³ § 20 „Instrukcji w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP oraz sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej”, w kształcie nadanym zarządzeniem nr 23 DGLP z dnia 5 kwietnia 2005 r. zmieniającym zarządzenie nr 45 DGLP z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną.

²⁴ W 2014 r. w Nadleśnictwie Kartuszy i w 2015 r. w Nadleśnictwach: Elbląg, Gdańsk, Kartuszy, Kolbudy, Lubichowo, Strzebielino, Wejherowo.

W roku 2014 RDLP przeprowadziła trzy kontrole doraźne dotyczące gospodarki bronią i amunicją oraz utrzymania warunków i zasad ich przechowywania w posterunkach Straży Leśnej przy udziale przedstawiciela Policji²⁵, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 75, 231-244, 356)

W działalności RDLP w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni Straży Leśnej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o:

- 1) dostosowanie wyposażenie strażników leśnych w środki przymusu bezpośredniego adekwatne do realizacji zadań wynikających z ustawy o lasach, zapewniając możliwość wyboru środka o jak najmniejszej dolegliwości lub szkodzie;
- 2) uzupełnienie wyposażenia strażnika leśnego z Nadleśnictwa Lipusz o pisemnie przydzieloną jednostkę broni krótkiej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 30 lipca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Andrzej Os
st. inspektor kontroli państwowej

Dyrektor

DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
z up.
Dariusz Jurczuk
p.o. WICEDYREKTORA

²⁵ Na podstawie § 3 pkt 3 porozumienia Dyrektora RDLP i Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z 9 maja 2013 r. w sprawie współdziałania posterunków Straży Leśnej w nadleśnictwach podległych Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku i jednostek Policji podległych Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Gdańsku.

²⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zmianami